

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Kvæg

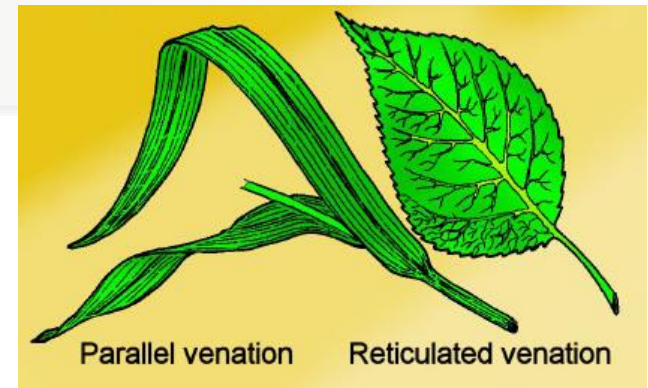
Effekt af græsblanding på foderoptagelse og mælkeydelse

Betina Amdisen Røjen
Niels Bastian Kristensen
VFL, Kvæg

Fodringsdagen
Herning Kongrescenter
2. september 2014

- Forskelle i morfologien mellem bælgplanter og græsser har betydning for partikelnedbrydning og vompsonassage

- Generelt har bælgplanter lavere NDF end græsser, mens cellevæggene er mere lignificerede og mindre fordøjelige (↑ INDF som andel af NDF)
- Bælgplanter:
  - Lignin koncentreret i "klumper" med lav fordøjelighed
  - NDF i resten af planten har høj fordøjelighed og nedbrydningshastighed
⇒ det ufordøjelige hurtigt passerer ud af vommen, mens det resterende kan omsættes
- Græs:
  - Lignin mere fordelt i hele planten
  - Lignin kan blokere for de fordøjelige dele af græsset
⇒ øger tid græsset opholder sig i vommen og optager plads

Hvad ”mener” koen egentligt?

Er de kemiske laboratorieanalyser og de morfologiske forskelle i mellem græsmarksplanter så afspejlet i koens produktivitet i praksis?

- Der mangler systematisk opsamlet viden omkring de forskellige græsser, kløver, og græsblandingers effekt på koens foderoptag, mælkeproduktion, og biologi

Formål med forsøget

- Undersøge om 4 forskellige blandinger af kløvergræsensilager med væsentlig forskel i botanisk sammensætning af græsser og kløver har betydning for foderoptagelse, og mælkeydelse

Kontrolleret forsøg med praksisvariation på Danmarks Kvægforskningscenter (DKC)

Forsøgsdesign

- Repliceret ufuldstændigt 4x4 romerkvadrat med 49 køer
- 4 behandlinger, 4 perioder á 21 dage
- Blokning efter laktationsnummer og DIM

Forsøgsdyr

- 25 køer i tidlig laktation (0-100 dage); 20 køer i midtlaktation (101-200 dage), og 4 køer i senlaktation (> 201 dage)
- 26 køer 1.kalvskøer, og 23 køer 2.kalvskøer eller ældre

Dataopgørelse

Foder- og mælke­data fra sidste 7 dage af perioden

I forsøget indgår 16 partier af kløvergræsensilage, som er baseret på 4 blandinger; 35, 42, 45, og struktur blanding

Græsblanding	Sammensætning	
35 / 22	Bld. 35 (3 ensilager): 13 % Hvidkløver 87 % Alm. ajgræs (3 sorter)	Bld 22 (1 ensilage): 15 % Hvidkløver (2 sorter) 85 % Alm. Rajgræs (3 sorter)
GreenSpirit Struktur fra Barenbrug (Forhandler: Linds) GreenFiber Max (Forhandler: DLG)	Bld. Barenbrug Struktur (3 ensilager, heraf 1 med 10% rødkløver): 10 % Hvidkløver (2 sorter) 75 % Strandsvingel (2 sorter) 15 % Alm. Rajgræs	Bld. GreenFiber Max (1 ensilage): 10 % Hvidkløver 5 % Rødkløver 55 % Strandsvingel 25 % Alm. Rajgræs 10 % Engsvingel
42	8 % Rødkløver 9 % Hvidkløver 23 % Hybrid Rajgræs 60 % Alm. Rajgræs (2 sorter)	
45	11 % Rødkløver 7 % Hvidkløver 45 % Rajsvingel, type Rajgræs 37 % Alm. Rajgræs	

- Ensilagerne er udvalgt til at være analytisk sammenlignelige så godt som det var muligt, men primært på grundlag af fordøjelighed af organisk stof ud fra landmandens egen ensilageanalyse.
- Alle ensilager er 1. slæt 2013.

Foderration

- Alle køer blev tildelt den samme PMR (partial mixed ration) kun varierende i typen af græsensilage

Fodermiddel	Kg tørstof ved 20 kg TS/ko	Procent af tørstof
Sodahvede	2.0	10
Rapskager	1.8	9
Sojaskrå	1.8	9
Majsensilage	8.16	40.8
Græsensilage	6.0	30
Kridt	0.05	0.25
Vitamin/mineralmix	0.19	0.95

Sammensætning - kraftfoderblanding

○ Råvarerindhold:

- 16,9 % Sukkerroeaffald, tørret
- 16,8 % Rapsskrå, dobb. Lav
- 14,6 % Byg
- 14,6 % Hvede
- 9,0 % Sojaskrå, afsk. toasted
- 7,0 % Solsikkeskrå, afsk.
- 7,0 % Citruskvas
- 5,0 % Hvedeklid
- 5,0 % Lucernegrønmel
- 3,0 % Melasse, sukkerrør
- 0,7 % Fodersalt
- 0,2 % Forblanding
- 0,1 % Magnesiumoxid
- 0,1 % Forblanding

- 3 kg kraftfoder pr. dag ved besøg i malkerobotten.
- Foderplanen er formuleret efter NorFors fodervurderingssystem og optimeret i henhold til næringsstofnormerne for højtydende malkekøer.

Høj blandingsgrad af foderet

- Udfodring af en ensartet PMR blanding
- Undgå sortering og partikeludfald i foderet
- Blandingen mikset 45 minutter i en Cormall snegleblander
- Eventuel vandtilsætning til tørstofprocent på 38.

Opsamlinger/registreringer

- Opsamling sidste uge i hver periode:
  - Fæces, urin, EFK, foderrest
- Ugentlige PMR-prøver
- Ugentlig 48-t ydelseskontrol
- Daglig mælkeydelse, og foderoptag (PMR og kraftfoder)
- Huld, halthed, tykke haser
- Vægt

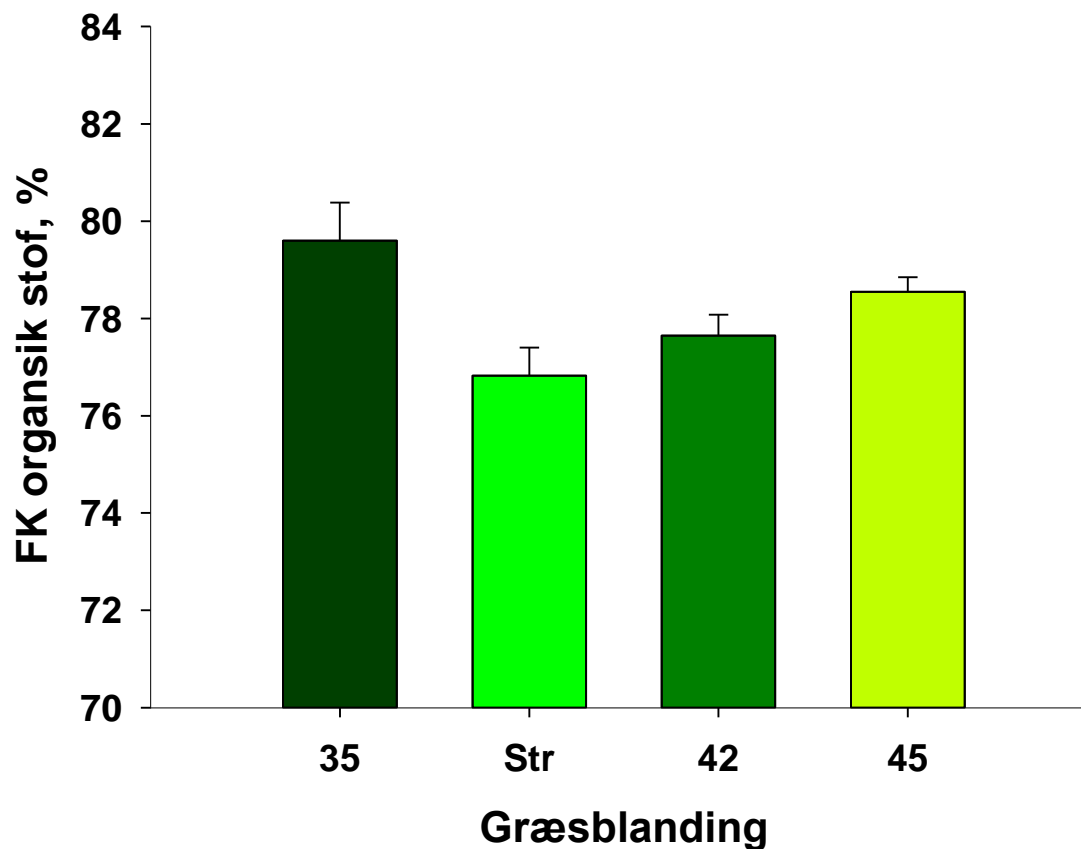
Kemisk sammensætning ensilager

	Græsblanding							
	35	se	Str	se	42	se	45	se
Tørstof, %	31,1	0,86	37,3	4,16	35,3	3,32	28,1	1,99
FK org. stof, %	79,6	0,78	76,8	0,58	77,7	0,43	78,6	0,30
Råprotein, % af ts	173	11,2	187	9,3	168	7,1	157	4,5
Opl. Råprotein, g/kg	630	22,3	559	20,3	569	23,9	620	21,8
NDF, g/kg ts	420	7,7	421	17,3	408	9,2	430	8,2
Sukker, g/kg ts	31,3	5,25	46,8	18,43	45,3	17,78	33,3	6,38
Ca, g/kg ts	5,95	0,24	6,13	1,17	7,48	0,70	5,73	0,28
NEL, MJ/kg TS	6,49	0,02	6,28	0,06	6,28	0,04	6,41	0,04
FEN	0,87	0,00	0,85	0,01	0,85	0,01	0,86	0,01

Gennemsnit af 4 ensilager

Ca. 20 håndfulde udtaget af hver stak ved ankomst til DKC

Laveste FK org. stof; 75,3 → Struktur
Højeste FK org. stof; 81,1 → bld. 35

Sammensætning af PMR (grundblanding)

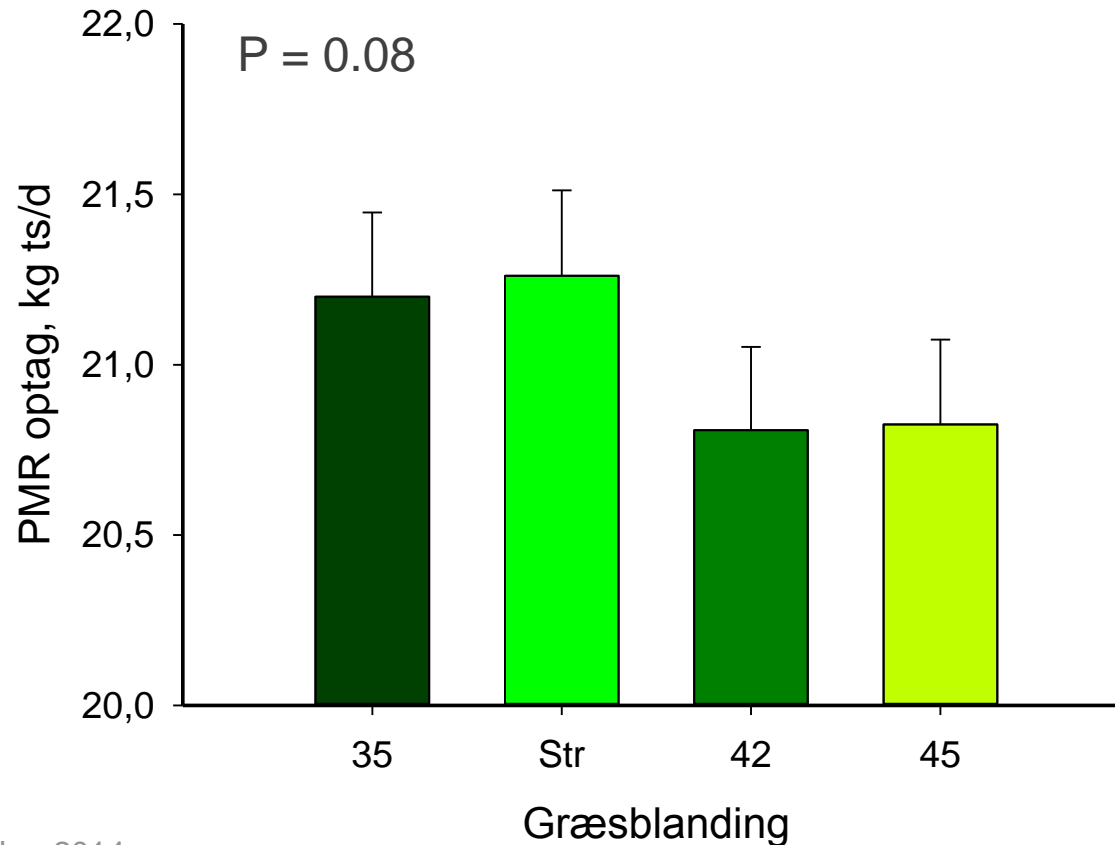
	Græsblanding							
	35	se	Str	se	42	se	45	se
Tørstof, g/kg	381	4,60	382	3,23	378	3,64	366	9,54
IVOS, %	79,7	0,17	78,9	0,51	79,1	0,50	79,4	0,46
Råprotein, g/kg ts	175	4,61	172	4,27	174	2,29	167	0,95
NDF, g/kg ts	305	9,85	319	12,33	297	4,87	307	3,66
Stivelse, g/kg ts	196	7,11	187	5,52	196	8,19	200	3,41
Ca, g/kg ts	7,4	0,23	7,03	0,28	7,65	0,23	7,35	0,26

Gennemsnit af 4 PMR-prøver, én fra hver periodeafslutning indenfor behandling

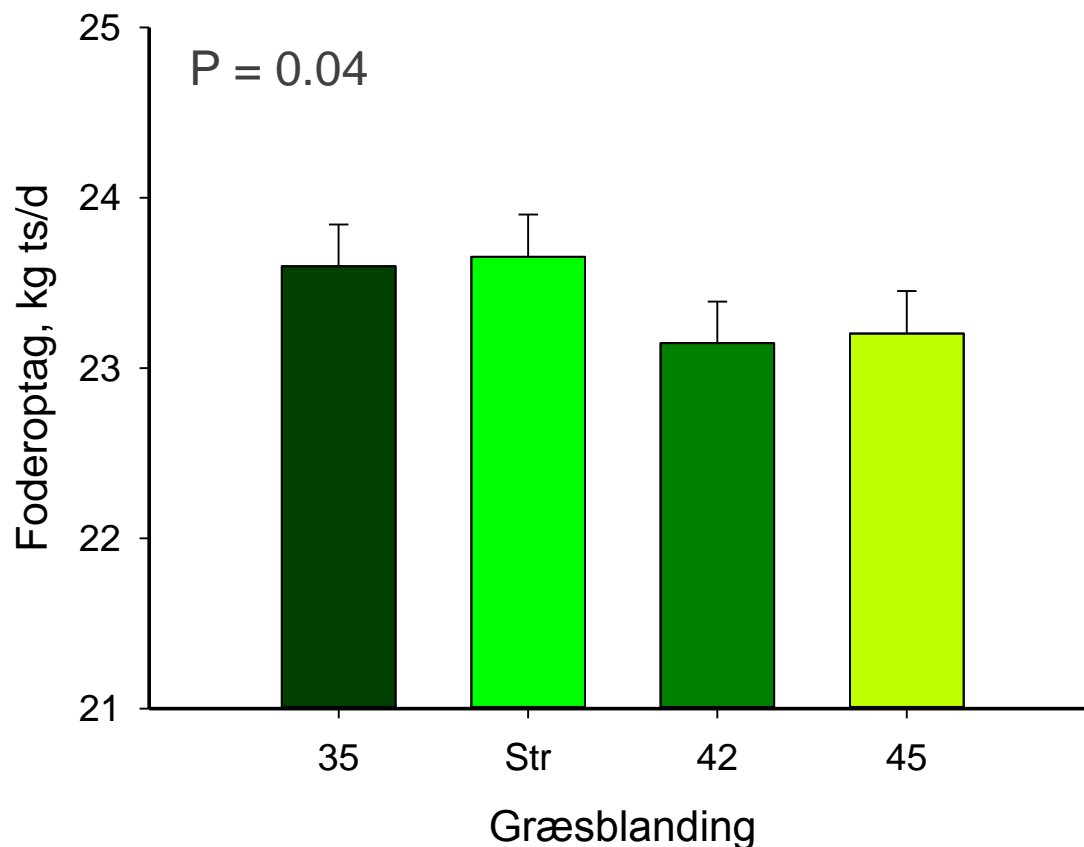
Resultater og diskussion

Tendens til højere PMR indtag med bld. 35 og Struktur end bld. 42 og 45

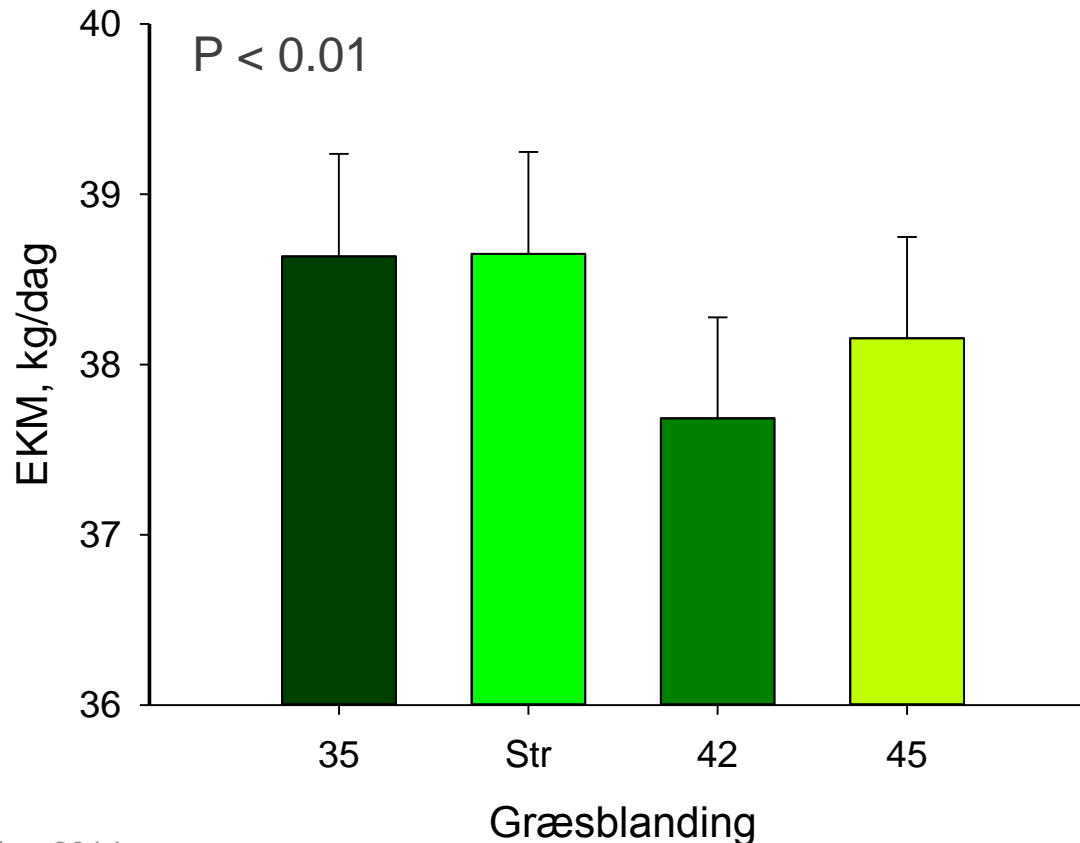

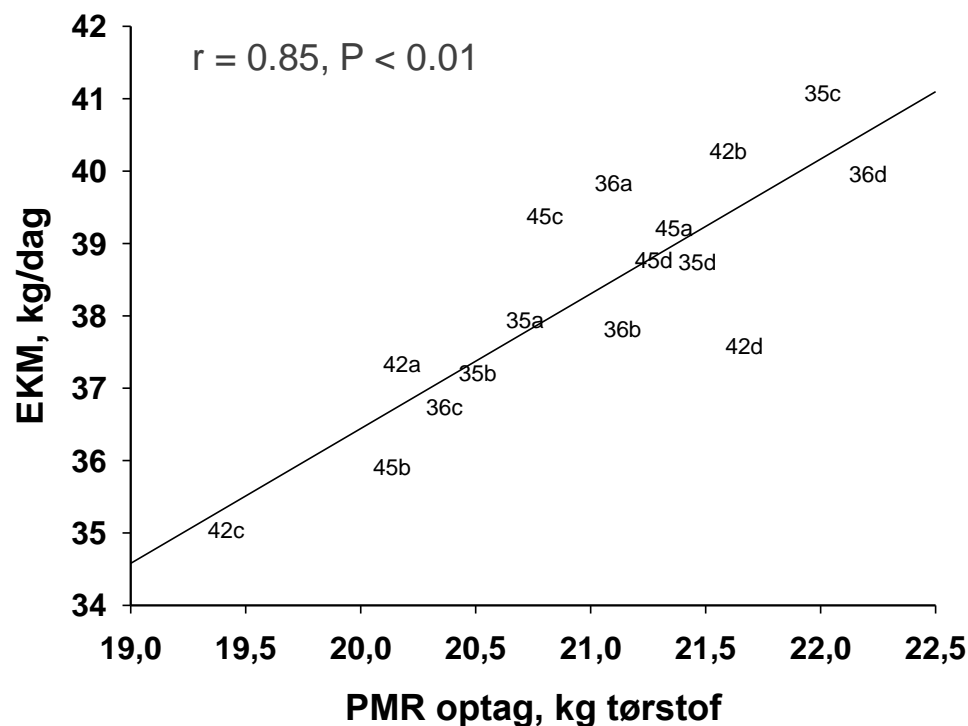
Lavere samlet foderoptagelse for bld. 42 sammenlignet med bld. 35 og Struktur

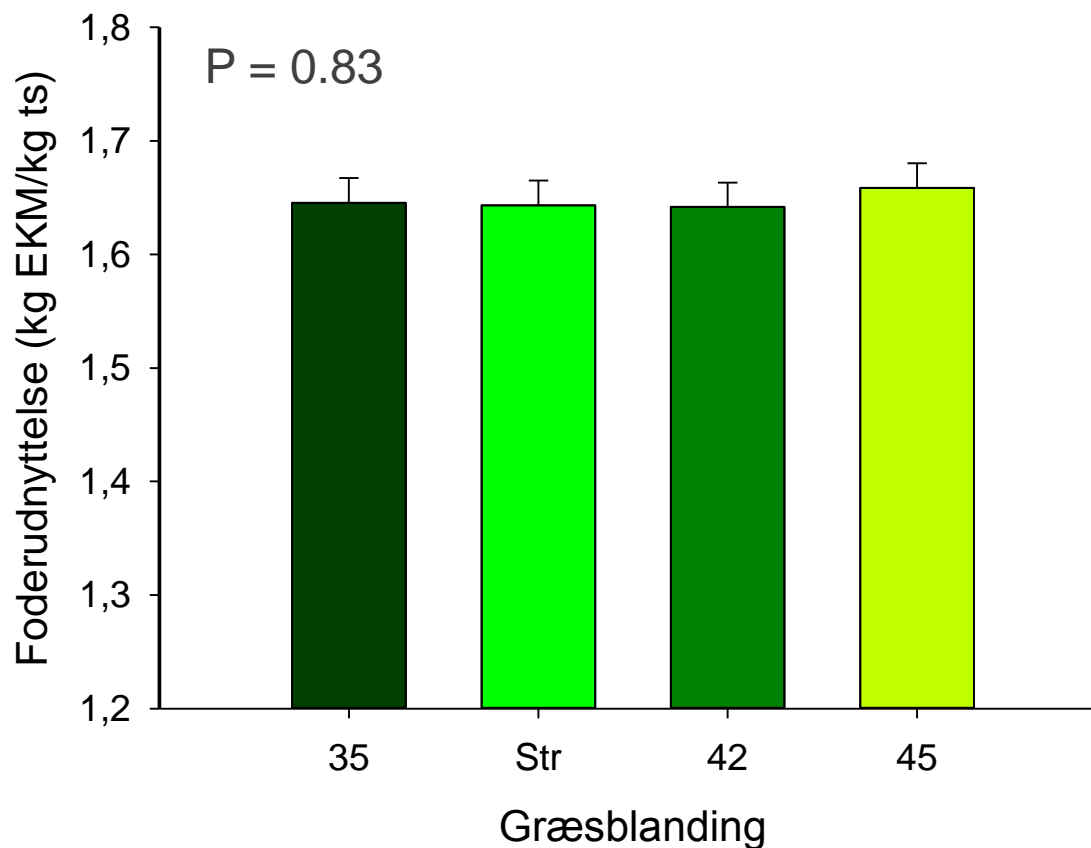
Lavere EKM ydelse med bld. 42 sammenlignet med bld. 35 og Struktur

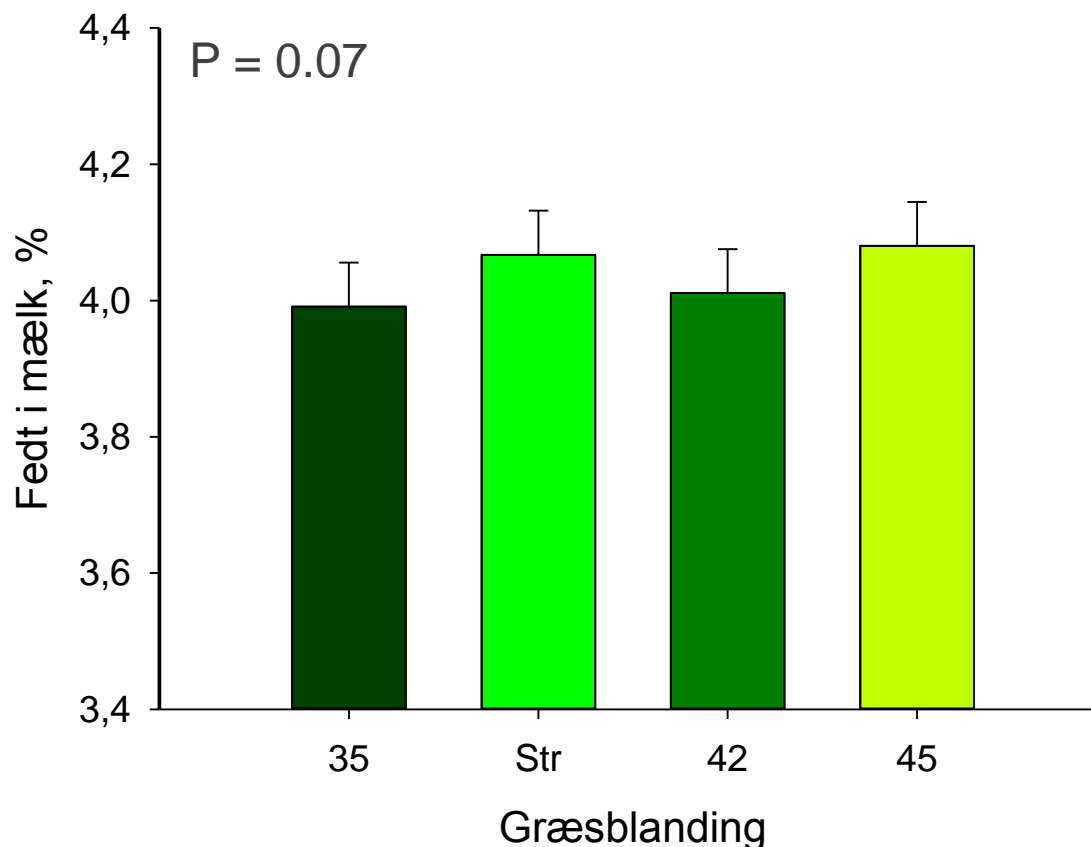
EKM ydelsen følger grovfoderoptaget

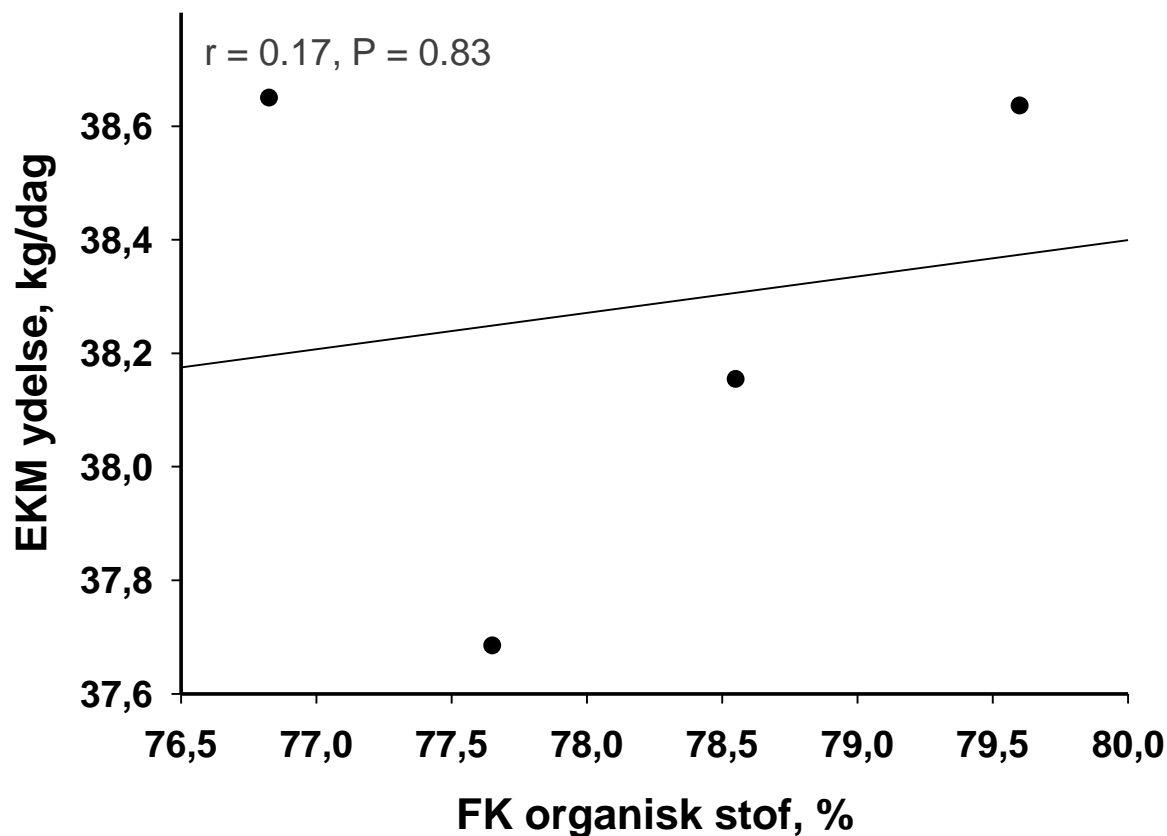
Ingen forskel i foderudnyttelsen mellem behandlinger

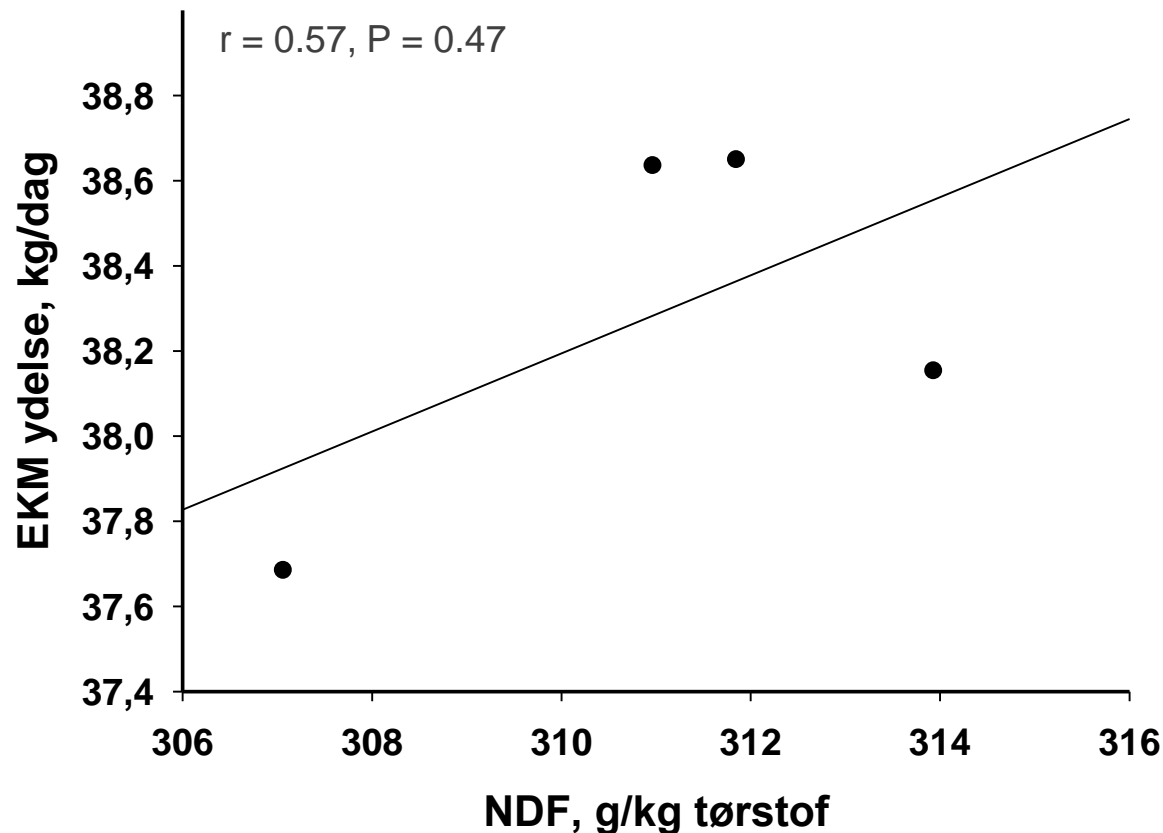
Tendens til lavere fedtprocent for bld. 35 og lidt for bld. 42 i forhold til Struktur og bld. 45

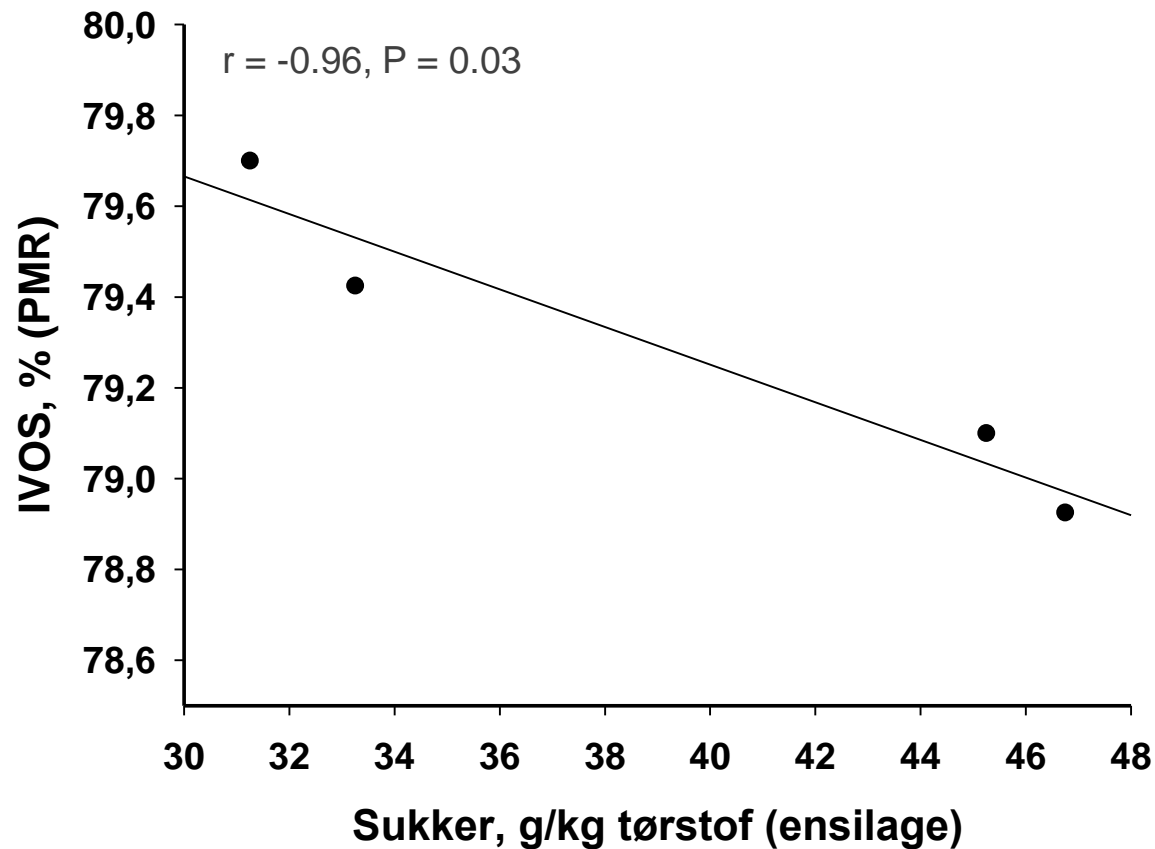
Der er ikke sammenhæng mellem FK organisk stof og EKM ydelsen

Måske sammenhæng mellem NDF indhold i ensilagen og EKM ydelsen

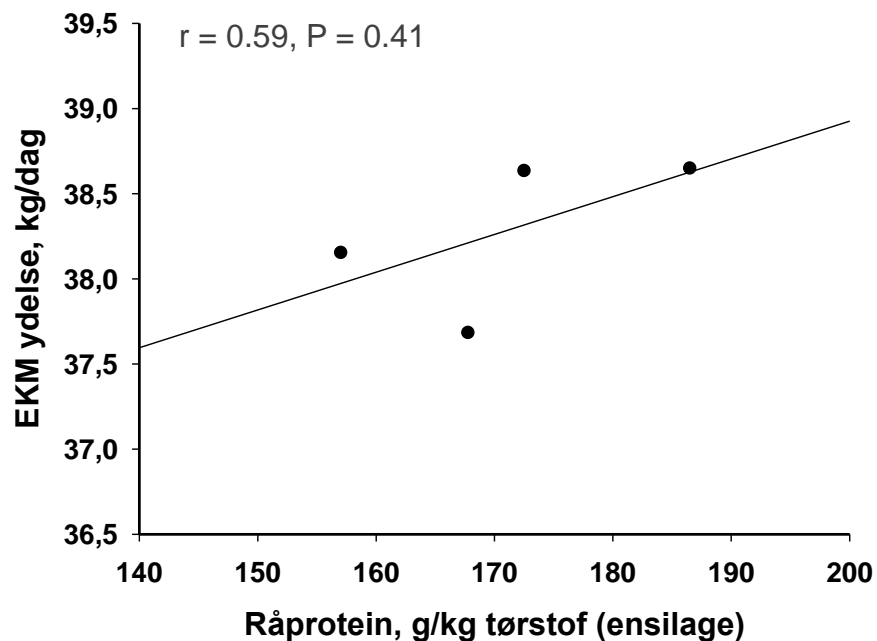
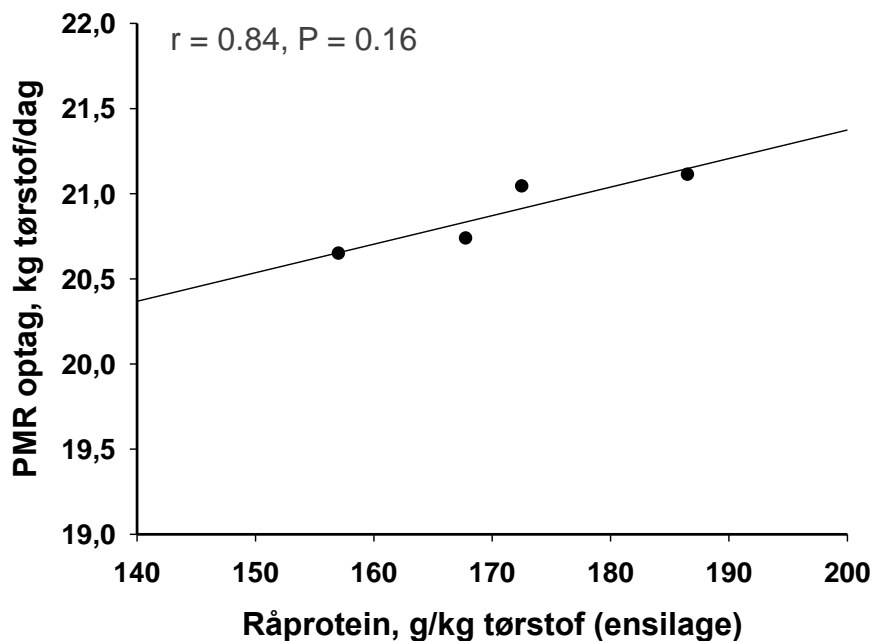
Sukkerindholdet i ensilagen negativt korreleret til IVOS målt i PMR

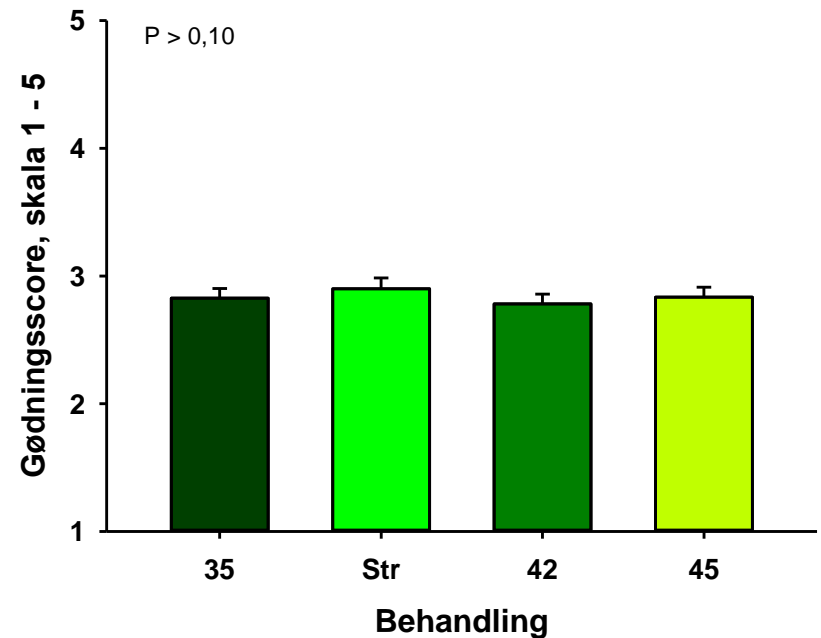
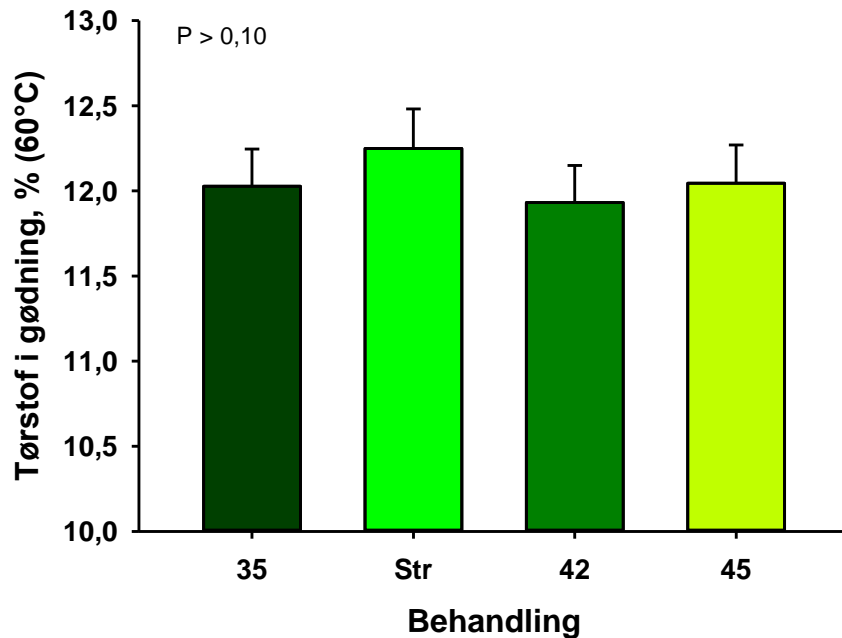

Tendens til sammenhæng mellem råprotein i ensilagen og PMR optag

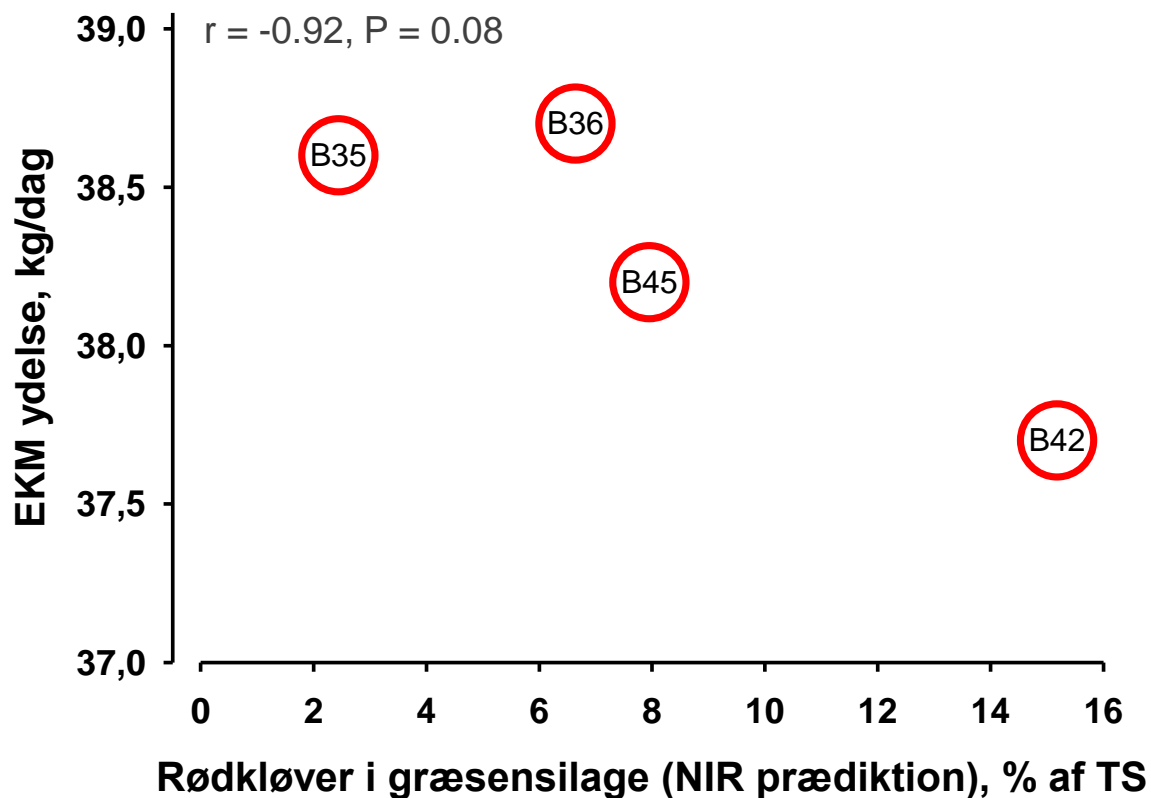
Knap så udtalt for EKM ydelsen

Ingen effekt af græsblanding på tørstofprocenten i gødningen eller på gødningsscore

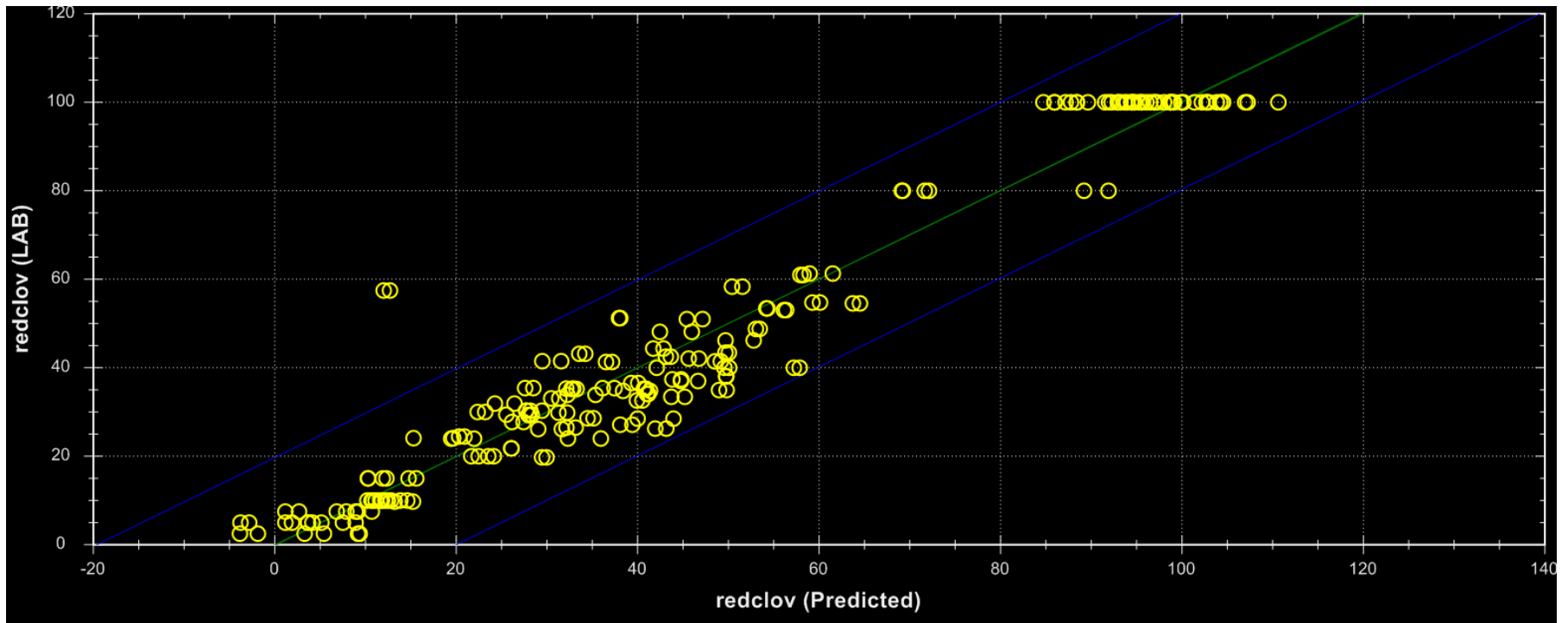

Bedste forklarende variabel på ydelsesresponset ser ud til at være andel af rødkløver i blandingen

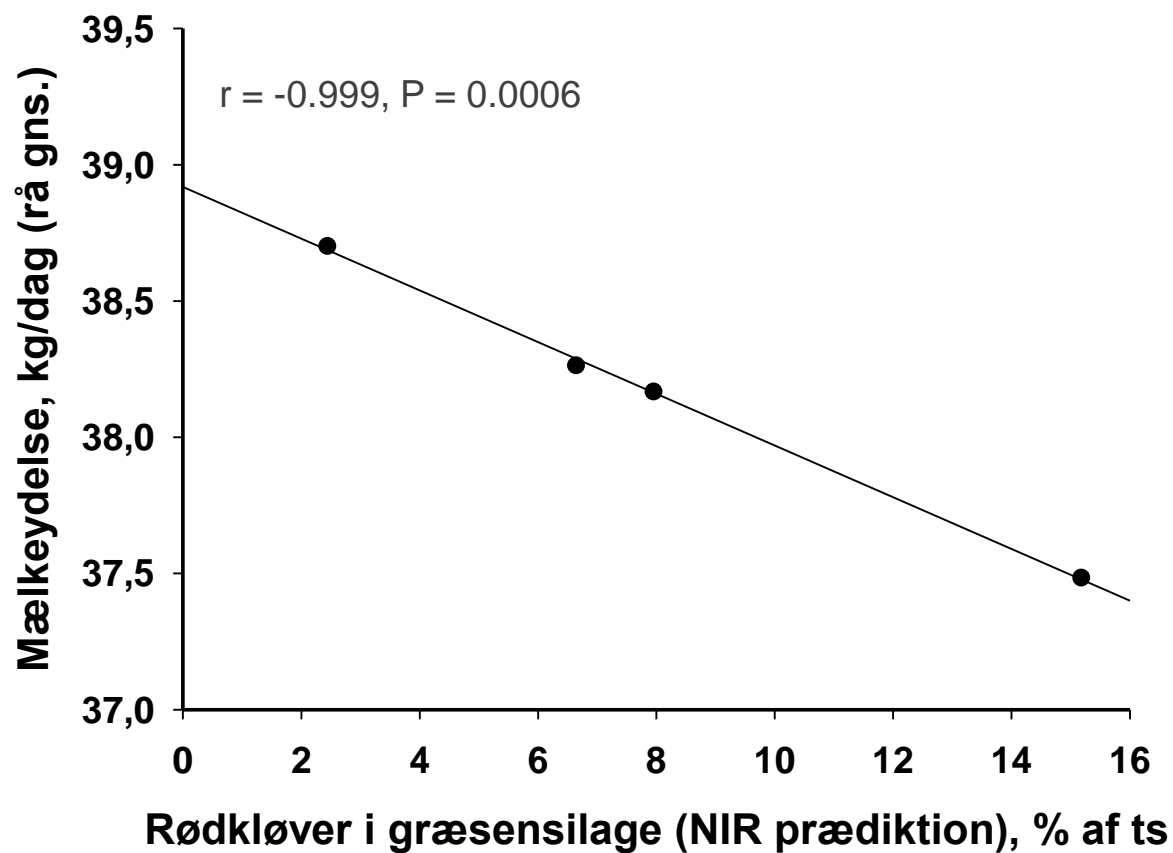

Nuværende rødcløverkalibrering ikke perfekt, men tilsyneladende stærk nok til at forklare forsøgsudslaget!

SEP = 8 (% af TS)

Effekt af rødkløverandel på rå gennemsnit!

Sammendrag (1)

- Blanding 42 resulterede i et lavere samlet foderoptag og EKM ydelse
- Bedste forklarende variabel for EKM ydelse er indholdet af rødkløver i ensilagen (negativ sammenhæng)
- Derfor ydelsesrespons muligvis sammenhæng til forskelle i den botaniske sammensætning i mellem ensilager
- Tendens til lavere fedtprocent for blanding 35, hvilket sandsynligvis hænger sammen med den øgede mælkeproduktion

Sammendrag (2)

- Køer, fodret med strukturblandingen, havde samme foderoptag og mælkeydelse som køer på blanding 35 på trods af generelt lavere FK org. stof i ensilagen
- Ingen forskel i foderudnyttelsen mellem behandlinger
- PMR var blandet hårdt i foderblanderen. Muligvis sammenhæng til forsøgsrespons

Perspektiver

- Forsøgsresultaterne åbner for yderligere diskussion af de forskellige græsblandingers egnethed som grovfoder
- Er der sammenhængen mellem botanisk sammensætning, planternes morfologi, kemisk sammensætning, og blandingsgrad og så koens ”tolkning” af græsensilagen
- Se nærmere på rødkløvereffekten
- Dette er ét forsøg – kræver yderligere undersøgelser

Tak for opmærksomheden!

- Projektet støttet med midler fra Promilleafgiftsfonden
- Tak til landmænd som velvilligt bidrog med græsensilage til forsøget 😊
- Tak til lokale kvægbrugskontorer, grovfoderkonsulenter, DLF-Trifolium, DLG, og Linds som formidlede kontakt til landmænd